

[A. O. D. Petersen.]

finder i det Forslag, der blev forelagt forleden Dag. Der kom nye Resolutioner ude omkring fra Landet, og den 25. Februar 1927 forelagde det radikale Parti sit Forslag til Lov om Hjælp mod den ved Kronestigningen forvoldte økonomiske Krise. Det var det ene af de Forslag, der behandlede ved den Lejlighed. Det gik ud paa: I Kapitel 1 en Ordning af de kriseramte Landbrugeres Gæld — det er vel i Virkeligheden Forbilledet for den høje Regerings Forslag —, i Kapitel 2, at Haandværkere, Fiskere og handlende ogsaa kunde komme derind under, i Kapitel 3 Tvangsakkord for Landbrugserhvervene, i Kapitel 4 Oprettelse af en Krisehypotekfond og i Kapitel 5 Oprettelse af en Laanekasse paa 10 Mill. Kr.

Ved Skrivelse af 28. Juli 1927 nedsatte Landbrugsministeren et Udvalg, bestaaende af Departementschef Waage som Formand, Landstingsmand Hauch, Gaardejer Tvedegaard, valgt af De samvirkende Landboforeninger, Folketingsmændene Niels Frederiksen og Holdgaard, valgte af De samvirkende Husmandsforeninger, og endelig Kammerherre Teldorpf, valgt af Det kongelige Landhusholdningsselskab, med den Op-gave at undersøge, hvorvidt der under de for Tiden herskende vanskelige økonomiske Forhold gennem Driftslaaneforeninger eller paa anden Maade maatte kunne ydes Landbrugere en effektiv Hjælp i Form af kortvarige Driftslaan. Naar dette Udvalgs Sammensætning saaledes var behersket af Partipolitikere, var det ikke underligt, at Udvalget ikke kunde enes om en samlet Indstilling, men delte sig efter partipolitiske Linier, saaledes et vi kun fik to Mindretalsindstillinger. Dette Udvalgs Forslag, som ligger til Grund for de 3 Lovforslag, vi behandler, gaar ud paa i Principperne at hjælpe ved Laan, ved frivillig Akkord, ved Tvangsakkord og ved Moratorier. Der er saaledes slet ingen nye Impulser kommet fra det Udvalg, der blev nedsat. Det er kun en Sammenarbejdning, en Gentagelse af de Forslag, som allerede har været fremsat fra anden Side, eller som i hvert Fald har været skitseret fra anden Side. Det eneste, jeg synes, vi kan faa ud af de to Forslag, jeg har nævnt, er, at Landbrugsministeren finder, at Tiden nu er inde til, at Staten skal træde til.

Lovforslag Nr. 51 om Udlaan af Statsmidler til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaaelse af Akkord gaar ud paa gennem Banker og Sparekasser mod disses Garanti at stille 10 Mill. Kr. til Raadighed til Udlaan til Landbrugere, for at disse kan opnaa Tvangsakkord i Henhold til Lov af 14. April 1905 eller frivillig Akkord i Henhold til Lov Nr. 67 af 12. April 1927, i det sidste Tilfælde med Hjælp af de i Henhold til denne Lovs § 1 nedsatte Udvalg, de Udvalg, som skulde vælges af Landboforeningerne til Hjælp for de kriseramte Landmænd, som ønskede at finde en Mulighed for Tvangsakkord, og jeg vil ved denne Lejlighed gerne spørge den højtærede Landbrugsminister: Hvorledes og i hvor stor Udstrækning har disse Udvalg virket? Der maa vel nu være begyndt i hvert Fald at vise sig nogen Antydning af, om disse Udvalg bliver brugt eller ikke.

Hvad angaar dette Lovforslag om at stille Statsmidler til Raadighed til Opnaaelse af Akkord, maa jeg sige, at jeg stiller ikke store Forventninger til det af den Grund, at naar man kræver Bankernes og Sparekassernes Garanti for de Midler, Staten her udlaaner, og naar man kun giver Bankerne og Sparekasserne den Fordel at faa det maaske forholdsvis høje Beløb af $\frac{1}{4}$ pCt. i Fortjeneste, tror jeg ikke, man skal regne med, at der vil være nogen Interesse fra disse Pengeinstitutioners Side i at laane Penge ud. Jeg synes, at et særdeles klart Syn paa dette Risikomoment har den højtærede Landbrugsminister vist i Lovforslagets Bemærkninger, hvori der forekommer den Passus, som jeg haaber at faa Formandens Tilladelse til at citere:

„Da Regeringen imidlertid ikke kan anse det for forsvarligt, at Staten paatager sig nogen Risiko ved denne Udlaansvirksomhed, foreslaar man, at Beløbet skal stilles til Raadighed for Banker og Sparekasser til videre Udlaan til Ejere af Landbrugsejendomme“

Her salverer Regeringen sig mod, at Staten skal være Deltager i denne risikable Virksomhed og vil lægge Risikoen over paa Bankerne og Sparekasserne. Jeg ved meget vel, at Bankerne og Sparekasserne, vel særlig Bankerne, kan siges at have været meget letsindige i deres Udlaansvirksomhed gennem de senere Aar, men jeg mener dog